

Pravidla pro lektory

Výtah z knihy

1. Předčítat při bohoslužbě slovo Boží je výkon tvého laického kněžství. Proto k němu přistupuj s velkou odpovědností a pokorou a raduj se, že smíš sloužit jako lektor. Lektorská služba prohloubí tvůj duchovní život.
2. Čemu člověk nerozumí, to také nemůže správně předčítat. Proto se musíš pořádně připravit. Snaž se pochopit myšlenkový obsah a bez ostychu se porad' o tom, co jsi dobře nepochopil.
3. Sotva se ti podaří chytit tón a polohu hlasu, pauzy, přízvuky a melodii vět až při čtení samém. Proto si lekci přečti předem. Uděláš dobře, můžeš-li k tomu přizvat i nějakého posluchače.
4. Co předčítáš, musíš mít jasně rozčleněno. Posluchač nevnímá jednotlivá slova, ale ucelené představy. Rozděl si napřed text na odstavce, myšlenkové operace.
5. Položit správný přízvuk není věc náhody, ale pochopení. Věta je utvořena tak, že vyhrocuje myšlenku do jednoho hlavního slova. Tato hlavní slova ve větách si dobře zapamatuj.
6. Při čtení uchovávej melodii řeči. Ta spolu s přízvukem a střídáním tempa dává větám život, barvu a znělost. Nezaměňuj melodii řeči za „nábožné“ zpěvování.
7. Čárka za slovem neznamená vždy pauzu, ani se před ní vždycky nezvedá hlas. Rozlišuj, kdy ji brát vážně, a kdy ji „nečíst“. Při psaní se řídíme pravopisnými pravidly o čárkách. Při předčítání se řídíme myšlenkovým spádem a přirozeným tokem mluvené řeči.
8. Chceš-li číst tak, jak se doopravdy mluví, dávej se znaménky jako dvojtečka a uvozovky myšlenkově vést, ne zvukově spoutat.
9. Hlas zní nejlíp, když mluvíš ve své přirozené poloze: proto ho nepřepínej, začni hlubší polohou a tou také konči. Nesnaž se o „nábožný pathos“, mluv přirozeně.
10. Nečti uspěchaně: vyslovuj zřetelně, - dělej náležité pauzy, - dýchej klidně. Dopřej lidem, ať stačí sledovat Boží poselství myšlenku za myšlenkou.
11. Než začneš číst, a pak před každým novým odstavcem se podívej na lidi. Navážeš spojení a zvážíš účinek slova. Nečteš pro sebe, ale čteš lidem, mluvíš k nim, a oko – do duše okno.
12. Lidé neposlouchají jen ušima, ale i očima. Proto i tvůj vzhled, oblečení postoj a pohyby patří k tvé službě. Chod' klidně, stůj pevně na obou nohou, zacházej s lektorskou knihou uctivě.
13. Miluj čistotu a správnost mateřštiny. Předčítatel v kostele je také bezděčným učitelem lidí, jak se má správně mluvit. Dávej si pozor na nářečí a slangové návyky.
14. S mikrofonom musíš zacházet opatrně a jemně. Nauč se, jak s ním manipulovat a jak do něho mluvit. Čti ve vzdálenosti 20 – 30 cm od mikrofону, neschovávej se za něj.

(z knihy Patnáct pravidel pro lektory, autor Ladislav Simajchl)